



Selvitys osuuskaupan hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2017

Sisällysluettelo

1. Johdanto	2
2. Osuuskauppa ja S-ryhmä	4
3. Osuuskaupan hallintomalli	5
3.1. Edustajisto	5
3.1.1. Edustajiston nimeämisvaliokunta	6
3.2. Hallintoneuvosto	6
3.2.1. Kokoonpano ja valinta	6
3.2.2. Tehtävät	7
3.2.3. Hallintoneuvoston nimeämisvaliokunta	7
3.2.4. Hallintoneuvoston puheenjohtaja	8
3.2.5. Vuosi 2017	9
3.2.6. Hallintoneuvoston arvio jäsenten riippumattomuudesta	10
3.2.7. Hallintoneuvoston toiminnan arviointi	10
3.3. Hallitus	10
3.3.1. Kokoonpano ja valinta	10
3.3.2. Tehtävät	10
3.3.3. Vuosi 2017	11
3.3.4. Hallituksen jäsenten riippumattomuus	12
3.3.5. Hallituksen itsearviointi	12
3.4. Toimitusjohtaja	12
3.5. Johtoryhmä	13
3.6. Tytäryhtiöt	14
4. Sisäinen valvonta ja riskienhallintajärjestelmät	14
4.1. Sisäinen valvonta	14
4.2. Riskienhallinta	15
4.3. Sisäinen tarkastus	15
4.4. Tilintarkastus	15
4.5. Lähipiiriliiketoimet	16
4.6. Taloudellinen raportointi	16
5. Muu tiedottaminen	16
6. Palkka- ja palkkioselvitys	16
6.1. Palkitsemisen päätöksentekojärjestys	16
6.2. Palkitsemisen keskeiset periaatteet	17
6.3. Palkitsemisraportti 2017	19

1. Johdanto

Etelä-Pohjanmaan Osuuskauppa (jäljempänä ”osuuskauppa”) noudattaa osuuskuntalain ja muun lainsäädännön, osuuskaupan sääntöjen ja toimielinten hyväksymien työjärjestysten lisäksi Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n julkaisemaa 1.1.2016 voimaan tullutta hallinnointikoodia olennaisilta osin huomioiden kuluttajaosuuskunnan erityispiirteet.

Tämä selvitys osuuskaupan hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (CG-selvitys) ja siihen liitetty palkka- ja palkkioselvitys [joka voi olla myös erillisenä] on laadittu hallinnointikoodin mukaisesti. Hallinnointikoodi on luettavissa osoitteessa <http://cqfinland.fi>. Osuuskauppa esittää selvityksen toimintakertomuksesta erillisenä raporttina.

Keskuskauppakamarin vuonna 2006 julkaiseman kannanoton mukaan omistuspohjaltaan laajojen, toiminnan laajuudelta huomattavien tai alueellisesti taikka valtakunnallisesti merkittävien yhteisöjen tulisi noudattaa hallinnointikoodia siltä osin kuin se on niiden erityispiirteet huomioon ottaen mahdollista ”noudata tai selitä” -periaatteen mukaisesti eli siten, että mahdollinen poikkeaminen ja poikkeamisen syy on ilmoitettava. Kannanoton mukaan tällaisia yhteisöjä ovat esimerkiksi laajasti omistetut osuuskunnat.

Selvityksen tavoitteena on lisätä osuuskaupan toiminnan läpinäkyvyyttä ja parantaa tiedonkulkua asiakasomistajille ja muille osuuskaupan sidosryhmille sekä siten lisätä kiinnostusta osuuskaupan toimintaa kohtaan.

Tämä selvitys on käsitelty osuuskaupan hallituksessa 21.5.2018.

Poikkeamat hallinnointikoodista

Hallinnointikoodi on laadittu pörssiyhtiöitä varten, eikä se kaikilta osin sovellu osuuskaupan noudatettavaksi. Poikkeamat hallinnointikoodista perustuvat pitkälti siihen, että osuuskauppa on kuluttajaosuuskunta, joka eroaa olennaisesti listatuista ja muista osakeyhtiöistä. Osuuskaupan sääntöjen mukaan jäsenenä voi olla vain luonnollisia henkilöitä ja kullakin jäsenellä voi olla vain yksi osuus. Osuuskaupan toiminnan tarkoitus on palvelujen ja etujen tuottaminen jäsenille eikä voiton tuottaminen osakkeenomistajille. Toiminnan tarkoituksen toteuttamiseksi, ja jotta omistajaohjaus ja omistajien osallistuminen voi toteutua tehokkaasti ja kattavasti, osuuskaupalla on edustajisto ja hallintoneuvosto. Poikkeamilla muun muassa parannetaan edelleen viestintää ja päätöksentekoa osuuskaupan johdon kesken ja annetaan hallintoneuvoston sisältävän hallintorakenteen kautta jäsenistölle laajemmin vaikutusmahdollisuuksia osuuskaupan toimintaan.

Ottaen huomioon yllä todetun osuuskaupan olennaiset poikkeamat hallinnointikoodista ovat seuraavat:

- Osuuskaupassa on sääntöjen mukaan ns. kaksipuolainen hallintomalli, eli hallituksen ja toimitusjohtajan lisäksi osuuskaupalla on hallintoneuvosto.
- Sääntöjen mukaan hallintoneuvosto valitsee hallituksen (suositus 5) edellä tässä kohdassa mainituilla kaksipuolaiseen hallintomalliin liittyvillä perusteilla.

- Sääntöjen mukaan edustajisto valitsee hallintoneuvoston jäsenet kolmeksi kalenterivuodeksi kerrallaan siten, että vuosittain hallintoneuvoston jäsenistä on erovuorossa noin yksi kolmasosa (suositus 6). Kolmen kalenterivuoden toimikausi on perusteltua jatkuvuuden turvaamiseksi hallintoneuvoston työssä.
- Sääntöjen mukaan osuuskaupan toimitusjohtaja toimii hallituksen puheenjohtajana (suositus 20). Suosituksesta poikkeaminen on perusteltua, koska osuuskaupalla on myös hallintoneuvosto, joka valvoo hallituksen ja toimitusjohtajan toimintaa.
- Sääntöjen mukaan hallintoneuvosto päättää hallituksen sijaan toimitusjohtajan palkkiosta (suositus 22). Suosituksesta poikkeaminen on perusteltua, sillä hallintoneuvosto myös valitsee toimitusjohtajan ja toimitusjohtaja toimii hallituksen puheenjohtajana.

2. Osuuskauppa ja S-ryhmä

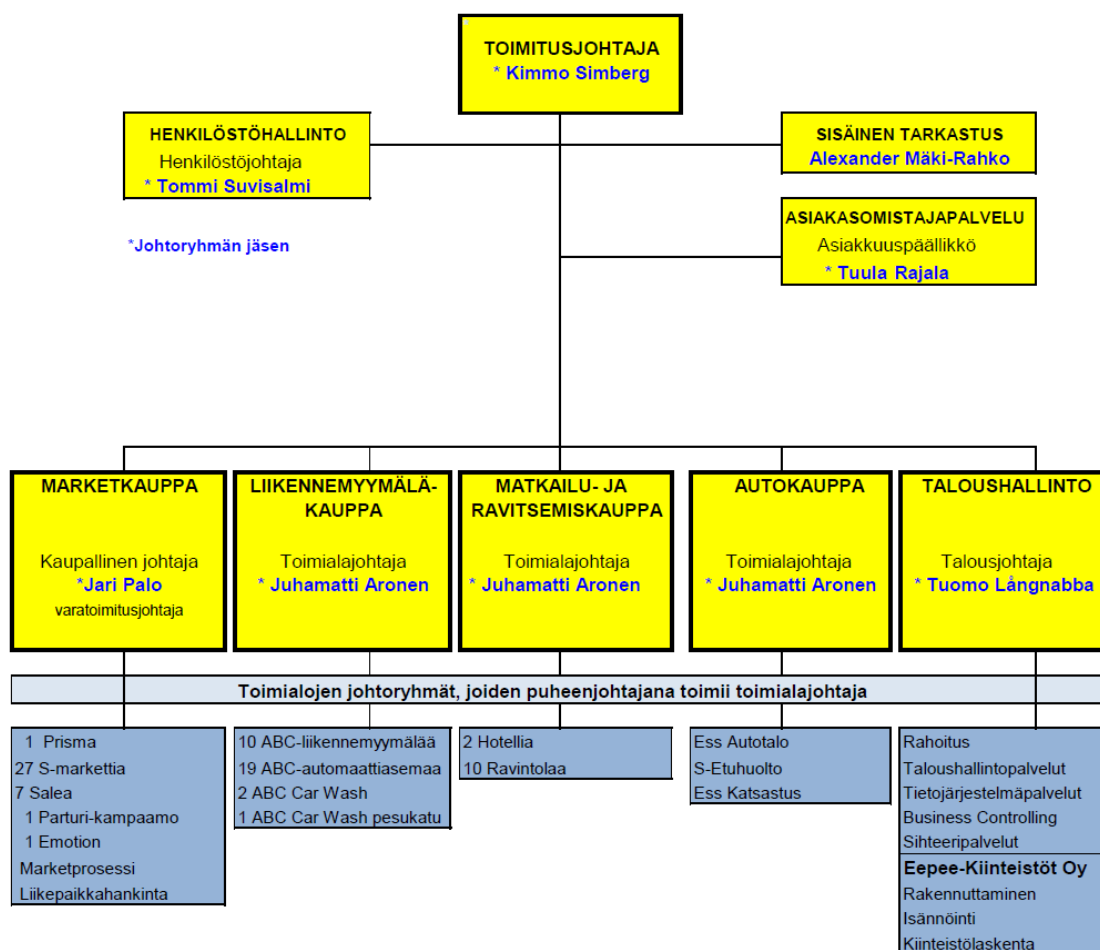
Osuuskauppa on S-ryhmään kuuluva alueosuuskauppa. Osuuskaupan omistavat sen 89 963 jäsentä (31.12.2017), joita osuuskaupan sääntöjen mukaan kutsutaan asiakasomistajiksi tai omistajiksi.

S-ryhmä on yritysryhmä, jonka muodostavat osuuskaupat ja niiden omistama Suomen Osuuskauppojen Keskuskunnan (SOK) sekä näiden tytäryhtiöt. S-ryhmän tarkoituksena on tuottaa palveluja ja etuja asiakasomistajille. SOK tuottaa osuuskaupoille hankinta-, asiantuntija- ja tukipalveluita ja vastaa myös S-ryhmän strategisesta ohjauksesta ja liiketoimintaketjujen kehittämisestä.

Osuuskaupan tehtävänä on sääntöjensä mukaan liiketoimintaa harjoittamalla tuottaa palveluja ja etuja jäsenilleen ja näin edistää jäsentensä taloudellista hyvinvointia. Osuuskaupan liiketoiminta-alueet ovat vähittäiskauppa, matkailu- ja ravitsemiskauppa sekä palvelutoiminta.

Osuuskauppakonserniin kuuluvat emo-osuuskunta Etelä-Pohjanmaan Osuuskauppa ja Eepee-Kiinteistöt Oy. Etelä-Pohjanmaan Osuuskaupan 100 % omistama tytäryhtiö Eepee Agri Oy myytiin Hankkija Oy:lle 11.1.2018 täytäntöön pannaessa osakekaupassa.

Osuuskaupan organisaatiokaavio (12.1.2018 alkaen) on esitetty alla:



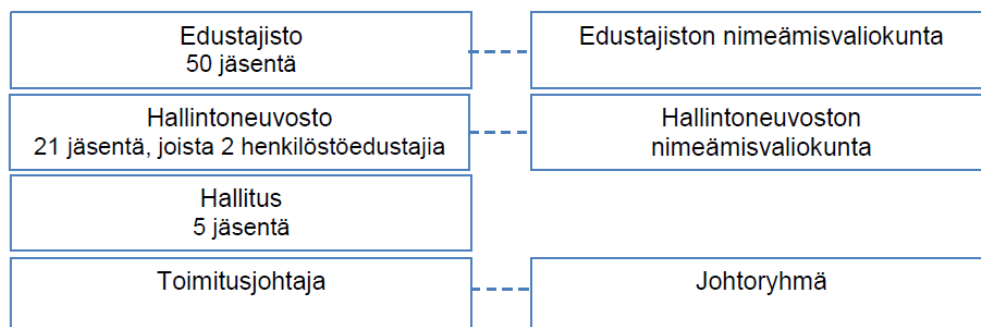
Osuuskauppa hyödyntää liiketoiminnassaan S-ryhmän yhteisiä ketjuohjausorganisaatioita. Liiketoiminta-alue- ja palvelutoimintokohtaiset ketjuohjausorganisaatiot johtavat ja koordinoivat S-ryhmän ketjutoimintaa SOK:n hallituksen valvonnassa. S-ryhmä-tasoista päätöksentekoa varten SOK:n johtajiston tueksi on muodostettu johtamisen tukiryhmät. Liiketoiminnan ja palvelutoimintojen tukiryhmät koostuvat pääsääntöisesti osuuskauppojen toimitus- ja toimialajohtajista sekä SOK:n palveluksessa olevista johtajista. SOK:n hallitus päättää tukiryhmien kokoonpanosta.

Osuuskauppa osallistui v. 2017 tukiryhmän toimintaan:

- Toimitusjohtaja Kimmo Simberg:
 - o Henkilöstötyön tukiryhmän jäsen
- Toimialajohtaja Juhamatti Aronen:
 - o Matkailu- ja ravitsemiskaupan liiketoiminnan tukiryhmän jäsen

3. Osuuskaupan hallintomalli

Osuuskaupan hallintomalli on hallinnointikoodista poiketen ns. kaksiportainen ja koostuu edustajiston lisäksi hallintoneuvostosta, hallituksesta ja toimitusjohtajasta alla olevassa kuvassa esitetyn mukaisesti. Yhtiön operatiivisessa johtamisessa toimitusjohtajaa avustaa johtoryhmä.



3.1. Edustajisto

Edustajisto käyttää osuuskuntalain mukaista omistajien päätösvaltaa osuuskaupassa. Sen toimivalta vastaa osakeyhtiön yhtiökokouksen toimivaltaa. Edustajisto mm. vahvistaa tilinpäätöksen ja myöntää vastuuvapauden osuuskaupan johdolle sekä valitsee hallintoneuvoston jäsenet. Edustajisto myös päättää sääntöjen muuttamisesta sekä mahdollisesta sulautumisesta ja jakautumisesta.

Lisäksi edustajiston keskeinen tehtävä on välittää osuuskaupan johdolle asiakasomistajien ideoita ja toiveita osuuskaupan palveluiden parantamiseksi. Se siis toimii myös keskustelufoorumina johdon ja asiakasomistajien välillä.

Vuonna 2017 edustajiston kevätkokous pidettiin 2.5.2017 sekä syyskokous 30.11.2017. Kevätkokoukseen osallistui 46 edustajiston jäsentä ja syyskokoukseen 41 edustajiston jäsentä.

3.1.1. Edustajiston nimeämisvaliokunta

Edustajistolla on osuuskaupan säännöissä tarkoitettu nimeämisvaliokunta, joka valmistelee hallintoneuvoston jäsenten ja tilintarkastajien valintaa sekä edustajiston ja hallintoneuvoston jäsenten palkkioperusteita ja määrää.

Nimeämisvaliokuntaan kuuluu 6 edustajiston jäsentä. Lisäksi kokouksiin osallistuvat hallintoneuvoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja. Sihteerinä toimii talousjohtaja. Nimeämisvaliokunnan jäsenten toimikausi päättyy, kun uusi nimeämisvaliokunta on nimetty.

Nimeämisvaliokunnalla on työjärjestys, jossa määrätään nimeämisvaliokunnan yleisistä tehtävistä, jäsenten valinnan valmistelusta, palkkioasioiden valmistelusta, puheenjohtajan tehtävistä, päätöksenteosta ja pöytäkirjasta, sekä valmistelussa olevien esitysten luottamuksellisuudesta. Nimeämisvaliokunnan työjärjestyksen hyväksyy edustajisto.

Vuoden 2017 edustajiston syyskokoukselle ehdotukset valmistellut nimeämisvaliokunta koostuu seuraavista edustajiston valitsemista jäsenistä:

Jäsenalue 1: Raija Autio ja Antti-Kalle Levijoki

Jäsenalue 2: Jukka Vihriälä ja Seppo Perkiö

Jäsenalue 3: Hannu Laulaja ja Johnny Grandell

Valiokunta päätti, että sen puheenjohtajana toimii Jukka Vihriälä.

Nimeämisvaliokunta kokoontui 2 kertaa ja esitteli 30.11.2017 ehdotuksensa hallintoneuvoston kokoonpanosta syyskokoukselle.

3.2. Hallintoneuvosto

Osuuskaupalla on sääntöjen mukaan hallintoneuvosto. Se kokoontuu puheenjohtajan kutsusta vähintään kolme kertaa vuodessa.

3.2.1. Kokoonpano ja valinta

Hallintoneuvostoon kuuluu 21 jäsentä, joista edustajisto valitsee 19 jäsentä.

Hallintoneuvoston jäsenet valitaan kolmeksi kalenterivuodeksi kerrallaan.

Hallintoneuvoston jäsenten toimikaudet on porrastettu jatkuvuuden turvaamiseksi niin, että vuosittain päättyy noin kolmasosan toimikausi.

Hallintoneuvoston monimuotoisuudesta on määrätty osuuskaupan säännöissä. Hallintoneuvostoon valitaan osuuskaupan jäseniä, joilla on riittävä hallinnollisten ja liiketaloudellisten asioiden tuntemus ja jotka edustavat mahdollisimman monipuolisesti osuuskaupan jäsenistöä. Sääntöjen mukaan henkilöä ei voida valita hallintoneuvoston jäseneksi, jos hän on täyttänyt ennen toimikauden alkua 65 vuotta.

Edustajiston nimeämisvaliokunta valmistelee edustajiston syyskokoukselle ehdotuksen hallintoneuvoston kokoonpanoksi. Osuuskauppa myötävaikuttaa siihen, että hallintoneuvoston jäsenten monimuotoisuutta, mukaan lukien ikä- ja sukupuolijakauma, koskevat tavoitteet sisällytetään nimeämisvaliokunnan työjärjestykseen ja huomioidaan etsittäessä uusia hallintoneuvoston jäseniä.

Edustajiston valitsemien jäsenten lisäksi osuuskaupan säännöissä määrätään, että osuuskaupan henkilöstö valitsee henkilöstön edustuksesta yritysten hallinnossa annetun lain perusteella hallintoneuvostoon kaksi jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet. Henkilöstön edustajien toimikausi hallintoneuvostossa on kolme vuotta. Henkilöstöedustuksen tavoitteena on muun muassa tarjota henkilöstölle mahdollisuus vaikuttaa osuuskaupan organisaatioon, parantaa viestintää ja päätöksentekoa ja lisätä luottamusta johdon ja henkilöstön välillä. Henkilöstön edustajat eivät kuitenkaan osallistu sellaisten asioiden käsittelyyn, jotka koskevat yrityksen johdon valintaa, erottamista, johdon sopimusehtoja, henkilöstön työsuhteen ehtoja taikka työtaistelutoimenpiteitä.

Hallintoneuvosto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja yhden varapuheenjohtajan kalenterivuodeksi kerrallaan.

3.2.2. Tehtävät

Hallintoneuvoston tehtävänä on valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan vastuulla olevaa osuuskaupan hallintoa. Lisäksi hallintoneuvoston tärkeimmät tehtävät ovat:

- osuuskaupan strategian ja vuosittaisen taloudellisten kokonaistavoitteiden vahvistaminen
- osuuskaupan toiminnan huomattavasta supistamisesta tai laajentamisesta päättäminen sekä
- hallituksen ja toimitusjohtajan valinta.

Hallintoneuvosto saa toimitusjohtajalta ja hallitukselta säännöllisin väliajoin hallintoneuvoston tehtävien hoitamiseksi riittävät tiedot. Käytännössä tietojen antaminen tapahtuu vähintään kolme kertaa vuodessa pidettävien hallintoneuvoston kokousten yhteydessä. Hallintoneuvoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat oikeutettuja osallistumaan hallituksen kokouksiin.

Hallintoneuvosto hyväksyy itselleen työjärjestyksen, jossa määrätään hallintoneuvoston kokoonpanosta, jäsenten toimikaudesta, puheenjohtajan ja sihteerin valinnasta, puheenjohtajan tehtävistä, hallintoneuvoston tehtävistä, kokouskäytännöistä, esteellisyydestä, käsiteltävien asioiden ja päätösten luottamuksellisuudesta, sekä hallintoneuvoston oman toiminnan arvioinnista.

3.2.3. Hallintoneuvoston nimeämisvaliokunta

Ottaen huomioon hallintoneuvoston sääntömääräiset tehtävät hallintoneuvosto päättää niitä koskevien valiokuntien perustamisesta. Hallintoneuvostolla on nimeämisvaliokunta, joka valmistele hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan valintaa. Nimeämisvaliokuntaan kuuluu hallintoneuvoston puheenjohtaja, varapuheenjohtaja sekä kolme muuta hallintoneuvoston keskuudestaan vuodeksi kerrallaan valitsemaa jäsentä. Jäsenet valitaan hallintoneuvoston kokouksessa. Nimeämisvaliokunnan puheenjohtajana toimii hallintoneuvoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajana hallintoneuvoston varapuheenjohtaja. Hallintoneuvoston valintamenettely varmistaa omistajien vaikuttamismahdollisuudet hallituksen kokoonpanoon ja sitä kautta koko osuuskaupan toimintaan.

Nimeämisvaliokunnan jäsenten toimikausi päättyy, kun uusi nimeämisvaliokunta on nimetty.

Nimeämisvaliokunnalla on työjärjestys, jossa määrätään nimeämisvaliokunnan kokoonpanosta, kokoontumisesta, yleisistä tehtävistä, hallituksen jäsenten valinnan valmistelusta, palkkioasioiden valmistelusta, hallintoneuvoston puheenjohtajien valinnan valmistelusta, nimeämisvaliokunnan puheenjohtajan tehtävistä, päätöksenteosta ja luottamuksellisuudesta, sekä valmistelussa olevien esitysten luottamuksellisuudesta. Nimeämisvaliokunnan työjärjestyksen hyväksyy hallintoneuvosto.

Vuoden 2017 hallintoneuvostolle ehdotukset valmistellut nimeämisvaliokunta koostui seuraavista hallintoneuvoston jäsenistä:

Elina Varamäki, hallintoneuvoston puheenjohtaja
 Taavi Kivipelto, hallintoneuvoston varapuheenjohtaja
 Anne Haapa-aho, hallintoneuvoston jäsen
 Anssi Kivistö, hallintoneuvoston jäsen
 Jonny Ehres, hallintoneuvoston jäsen (menehtyi kesällä 2017)

Nimeämisvaliokunta kokoontui 2 kertaa ja kaikki jäsenet osallistuivat kaikkiin kokouksiin. Valiokunta esitteli 18.12.2017 ehdotuksensa hallituksen kokoonpanosta hallintoneuvostolle.

3.2.4. Hallintoneuvoston puheenjohtaja

Hallintoneuvoston kokousten johtamisen lisäksi hallintoneuvoston puheenjohtajan tehtäviä ovat mm.

- toimitusjohtajan hallinnollisena esimiehenä toimiminen
- hallintoneuvoston kokousten valmistelu yhdessä hallituksen kanssa.
- sopia yhdessä hallintoneuvoston varapuheenjohtajan ja hallituksen varapuheenjohtajan kanssa toimitusjohtajan palkkaeduista hallintoneuvoston päättämien palkkausperusteiden mukaisesti.
- edustajiston kokousten koollekutsuminen hallintoneuvoston puolesta.



Hallintoneuvoston puheenjohtaja
 Elina Varamäki



Hallintoneuvoston varapuheenjohtaja
 Taavi Kivipelto

3.2.5. Vuosi 2017

Hallintoneuvostossa oli vuonna 2017 21 jäsentä. Hallintoneuvosto kokoontui 6 kertaa. Vuonna 2017 hallintoneuvoston jäsenenä toimivat:

Sukunimi	Etunimi	Ammatti/koulutus	Aloitus	Läsnäolo
Varamäki	Elina	vararehtori, dosentti	2014, pj 2014-	6/6
Kivipelto	Taavi	maanmittausinsinööri, DI	2011, vpj 2014-	6/6
Ehrs	Jonny	yrittäjä, merkonomi	1998	3/6
Haapa-aho	Anne	lastentarhanopettaja	2005	6/6
Haapoja	Jussi	maatalousyrittäjä	2014	5/6
Harju	Sirkku	etuuskäsittelijä, merkonomi	1998	6/6
Hautala	Lasse	kansanedustaja, agrologi	2001	2/6
Honkola	Aaro	rahoitusjohtaja, kauppatieteiden maisteri	1994	3/6
Kivistö	Anssi	yrittäjä, optikko	2005	4/6
Lehtinen	Heikki	koneurakoitsija, maanviljelijä	2009	5/6
Mäenpää	Mervi	agrologi (AMK)	2014	4/6
Mäkinieniemi	Tarja	maatalousyrittäjä	2015	5/6
Pakkala	Sirkka	maanviljelijä	2004	6/6
Panula	Riitta	luokanopettaja	2012	5/6
Penttilä	Sirkka	sairaanhoitaja	2015	4/6
Reinikka	Jukka	maatalousyrittäjä	2012	6/6
Sinkkonen	Merja	emäntä	2007	6/6
Syrjälä	Sinikka	yrittäjä	2016	6/6
Söderback	Mats	talousjohtaja	2017*	1/6
Vanhanen	Markku	hallintojohtaja, filosofian maisteri	2006	6/6
<i>Henkilöstön edustajat:</i>				
Lintula	Marika	markknpäällikkö	2016	6/6
Muhonen	Timo	ABC-palveluvastaava	2015	5/6

* Mats Söderback valittiin edustajiston syyskokouksessa 30.11.2017 Jonny Ehrsin tilalle toimikauden loppuun (2017-2018).



3.2.6. Hallintoneuvoston arvio jäsenten riippumattomuudesta

Henkilöstön edustajia lukuun ottamatta muut hallintoneuvoston jäsenet ovat hallintoneuvoston arvion mukaan riippumattomia osuuskaupasta.

Koska osuuskaupan omistajilla on osuustoiminnan periaatteiden mukaisesti kullakin vain yksi osuus, osuuskaupalla ei ole merkittäviä omistajia, joista hallintoneuvoston jäsenet voisivat olla riippuvaisia.

3.2.7. Hallintoneuvoston toiminnan arviointi

Hallintoneuvosto arvioi säännöllisesti toimintaansa ja työskentelytapojansa tekemällä itsearviointin kerran vuodessa.

3.3. Hallitus

3.3.1. Kokoonpano ja valinta

Sääntöjen mukaan osuuskaupan hallituksen muodostavat puheenjohtajana toimiva toimitusjohtaja ja 4-6 hallintoneuvoston kalenterivuodeksi kerrallaan valitsemaa jäsentä. Hallitus valitsee kalenterivuodeksi kerrallaan keskuudestaan varapuheenjohtajan.

Hallituksen jäsenten valinnan valmistelutyön tekee hallintoneuvoston nimeämisvaliokunta. Valmistellessaan ehdotusta valiokunta arvioi hallituksen kokoa ja kokoonpanoa sekä hallituksen jäseniltä vaadittavia ominaisuuksia osuuskaupan nykyisten ja kehittyvien tarpeiden näkökulmasta. Valmistelutyön tavoitteena on varmistaa, että hallitus on riittävän monimuotoinen muun muassa sukupuoli- ja ikäjakaumaltaan ja että jäsenillä on toisiaan täydentävä kokemus ja monipuolinen osaaminen sekä pätevyys hallituksen tehtävien tehokkaaseen hoitamiseen. Sääntöjen mukaan hallitukseen valittavalla tulee olla liiketaloudellisten ja hallinnollisten asioiden hyvä tuntemus. Hallituksen jäsenten tulee toimikauden alkaessa olla osuuskaupan jäseniä ja alle 65-vuotiaita.

3.3.2. Tehtävät

Hallituksen tehtävänä on hoitaa osuuskaupan asioita osuuskuntalain, osuuskaupan sääntöjen, hallintoneuvoston vahvistaman työjärjestyksen sekä edustajiston ja hallintoneuvoston antamien ohjeiden ja päätösten mukaisesti.

Työjärjestyksen mukaisesti hallitus käsittelee ja päättää osuuskaupan kannalta taloudellisesti, liiketoiminnallisesti ja periaatteellisesti merkittävistä asioista. Hallituksen keskeisiä tehtäviä ovat:

- operatiivisen liiketoiminnan johtaminen ja valvominen
- osuuskaupan strategian valmistelu ja strategiasta päättäminen
- osuuskaupan taloudellisten tavoitteista ja toimintasuunnitelmista päättäminen
- merkittävistä investoinneista päättäminen
- osuuskaupan konsernirakenteesta ja organisaatiosta päättäminen

Lisäksi hallitus päättää osuuskaupan jäseneksi hyväksymisestä, jäsenetujen periaatteista sekä jäsenten erottamisesta ja pitää osuuskaupan jäsenistä jäsenluetteloa.

Hallitus ei ole sen tehtävät ja kokoonpano huomioiden pitänyt tarpeellisena perustaa hallituksen päätettäväksi kuuluvia asioita valmistelevia valiokuntia.

Hallituksella on työjärjestys, jonka vahvistaa hallintoneuvosto. Työjärjestyksessä määrätään hallituksen kokoonpanosta ja toimikaudesta, tehtävistä, kokoukikäytännöistä, esteellisyydestä, asioiden luottamuksellisuudesta ja hallituksen oman toiminnan arvioinnista.

3.3.3. Vuosi 2017

Hallituksessa oli vuonna 2017 5 jäsentä joista 40 % oli naisia. Hallitus kokoontui 16 kertaa vuoden 2017 aikana. Keskimääräinen osallistumisprosentti kokouksiin oli 91,25.

Sukunimi	Etunimi	Ammatti/koulutus	Alkaen	Läsnäolo
Simberg	Kimmo	hallituksen pj, toimitusjohtaja, restonomi, MBA, kauppaneuvos	1.8.2003	16/16
Kangas	Unto	hallituksen vpj, talousneuvos, agrologi	1.1.2011	14/16
Luoma-Kohtala	Titta	yksikönjohtaja, hallintotieteiden tohtori	1.1.2014	15/16
Pystykoski-Sopanen	Pirjo	toimitusjohtaja, yrittäjä, KTM	1.1.2016	12/16
Riihioja	Hannu	asianajaja, varatuomari	1.1.2015	16/16



Kimmo Simberg



Unto Kangas



Pirjo Pystykoski-Sopanen



Titta Luoma-Kohtala



Hannu Riihioja

3.3.4. Hallituksen jäsenten riippumattomuus

Hallitus arvioi jäsentensä riippumattomuutta vuosittain. Hallituksen jäsen toimittaa riippumattomuuden arviointia varten tarpeelliset tiedot. Hallituksen jäsenten riippumattomuutta arvioidaan hallinnointikoodin riippumattomuuskriteerien pohjalta.

Hallituksen puheenjohtajana toimii sääntöjen mukaan osuuskaupan toimitusjohtaja. Kaikki muut hallituksen jäsenet ovat hallituksen arvion mukaan riippumattomia osuuskaupasta.

Koska osuuskaupan omistajilla on osuustoiminnan periaatteiden mukaisesti kullakin vain yksi osuus, osuuskaupalla ei ole merkittäviä omistajia, joista hallituksen jäsenet voisivat olla riippuvaisia.

3.3.5. Hallituksen itsearviointi

Hallitus arvioi vuosittain toimintaansa ja työskentelytapojaan. Arviointi toteutetaan yleensä itsearviointina, ja sen tulokset käydään läpi ja niistä keskustellaan joulukuun kokouksessa.

Tunnistetut kehityskohteet otetaan huomioon hallituksen tehtäviä suunniteltaessa ja hallintoneuvoston nimitysvaliokunta ottaa tulokset huomioon valmistellessaan ehdotustaan hallintoneuvostolle hallituksen kokoonpanoksi.

3.4. Toimitusjohtaja

Osuuskaupalla on toimitusjohtaja, jonka tehtävänä on hoitaa osuuskaupan juoksevaa hallintoa lain ja sääntöjen sekä toimielinten päätösten ja ohjeiden mukaisesti. Toimitusjohtaja vastaa siitä, että osuuskaupan kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty. Toimitusjohtajan ollessa estyneenä hänen sijaisenaan toimii hallintoneuvoston valitsema henkilö.

Toimitusjohtaja toimii myös hallituksen puheenjohtajana. Tämä hallinnointikoodista poikkeava käytäntö on perusteltua, koska osuuskaupalla on myös hallintoneuvosto, joka valvoo hallituksen ja toimitusjohtajan toimintaa. Lisäksi hallintoneuvoston puheenjohtajalla on säännöissä määritellyjä valvontaan liittyviä erityistehtäviä.

Hallintoneuvosto nimittää toimitusjohtajan ja hyväksyy toimitusjohtajasopimuksen ehdot. Hallinnointikoodista poiketen, koska toimitusjohtaja toimii hallituksen puheenjohtajana, toimitusjohtajan nimittää hallituksen sijaan hallintoneuvosto.

Osuuskaupan toimitusjohtaja on restonomi, MBA, kauppaneuvos Kimmo Simberg. Toimitusjohtajan sijainen on kaupallinen johtaja Jari Palo.

3.5. Johtoryhmä

Johtoryhmän tehtävänä on avustaa toimitusjohtajaa osuuskaupan operatiivisessa johtamisessa ja valmistella hallitukselle annettavia esityksiä. Näitä esityksiä ovat mm. osuuskaupan liiketoimintastrategiat, tavoitetasot, toimintasuunnitelmat ja budjetit sekä merkittävät investointi- ja realisointihankkeet. Johtoryhmällä ei ole lakiin tai osuuskaupan sääntöihin perustuvaa toimivaltaa. Johtoryhmä kokoontuu pääsääntöisesti kerran kuukaudessa.

Nimi	Tehtävä / Keskeinen työhistoria	Koulutus	Syntymävuosi
Kimmo Simberg 	Toimitusjohtaja Toimitusjohtaja 1.8.2003 alkaen. S-ryhmässä v. 1986 alkaen.	Restonomi, MBA	1959
Jari Palo 	Kaupallinen johtaja, varatoimitusjohtaja Kaupallinen johtaja 1.1.1999 alkaen. S-ryhmässä v. 1988 alkaen.	KTM, MBA	1961
Juhamatti Aronen 	Toimialajohtaja (liikennemyymälä- ja polttonestekauppa, matkailu- ja ravitsemiskauppa, autokauppa) Matkailu- ja ravitsemiskaupan toimialajohtaja v. 2007 alkaen, autokaupan toimialajohtaja v. 2013 alkaen, liikennemyymälä- ja polttonestekaupan toimialajohtaja v. 2015 alkaen. S-ryhmässä v. 1992 alkaen.	Hotelli- ja ravintolaesimies; opistotaso, MBA	1970
Tuomo Långnabba 	Talousjohtaja Talousjohtaja v. 2015 alkaen. S-ryhmässä v. 2011.	KTM, HTK	1982

<p>Tuula Rajala</p> 	<p>Asiakkuuspäällikkö</p> <p>Asiakkuuspäällikkö v. 2003 alkaen. S-ryhmässä v. 1990 alkaen.</p>	<p>KTM</p>	<p>1967</p>
<p>Tommi Suvisalmi</p> 	<p>Henkilöstöjohtaja</p> <p>Henkilöstöjohtaja v. 2015 alkaen. S-ryhmässä v. 1990 alkaen.</p>	<p>KTK</p>	<p>1966</p>
<p>Matti Vainionpää</p> 	<p>Toimitusjohtaja, Eepee Agri Oy</p> <p>Eepee Agri Oy:n toimitusjohtaja 1.11.2016 alkaen, sitä ennen maatalous- ja rautakaupan aluepäällikkönä ja toimialajohtajana. S-ryhmässä v. 2011 alkaen.</p>	<p>KTM, metsätalousteknikko</p>	<p>1968</p>

3.6. Tytäryhtiöt

Tytäryhtiön hallitus valitsee yhtiön toimitusjohtaja, mutta valinta edellyttää osuuskaupan hallituksen hyväksynnän. Tytäryhtiöiden hallitusten jäsenet valitaan osuuskaupan toimi- tai luottamushenkilöistä. Osuuskaupan hallitus päättää esityksistä tytäryhtiön hallitusten jäseniksi yhtiön yhtiökokoukselle.

Tytäryhtiöiden toimintaa ohjataan osuuskaupan konserniperiaatteiden mukaisesti.

4. Sisäinen valvonta ja riskienhallintajärjestelmät

4.1. Sisäinen valvonta

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan avulla varmistetaan, että osuuskaupan toiminta on tehokasta, sen taloudelliset ja muut tiedot ovat luotettavia ja että osuuskauppa noudattaa soveltuvia säännöksiä ja toimintaperiaatteita. Sisäinen valvonta koostuu riskienhallinnasta, talousvalvonnasta, sisäisestä tarkastuksesta sekä niitä tukevista politiikoista.

Osuuskaupan sisäisen valvonnan toimintaperiaatteissa määritellään osuuskaupassa ja sen tytäryhtiöissä sovellettava sisäisen valvonnan prosessi.

Sisäisen valvonnan prosessi sisältää valvonnan tavoitteen asettamisen, valvonnan suunnittelun ja toteutuksen, toiminnan tehokkuuden testauksen, seurannan ja jatkuvan kehittämisen ja raportoinnin.

Osuuskaupan hallituksen vastuulla on varmistaa, että osuuskauppa on määritellyt sisäisen valvonnan toimintaperiaatteet.

Osuuskaupan hallitus vastaa sisäisen valvontajärjestelmän ja riskienhallintajärjestelmien seurannasta. Sisäinen tarkastus avustaa hallitusta sen seurantavelvollisuuden täyttämässä varmistamalla, että osuuskauppakonsernin valvontatoimenpiteet on suunniteltu ja otettu käyttöön asianmukaisesti.

Toimitusjohtaja, toimialojen ja liiketoimintayksiköiden johtajat ja tytäryhtiöiden hallitukset toimitusjohtajineen suorittavat liiketoiminnan ohjausta ja valvontaa päivittäisessä toiminnassa omalla vastuualueellaan.

4.2. Riskienhallinta

Osuuskaupan riskienhallinnan tärkein tavoite on tunnistaa ja hallita osuuskauppakonsernin strategian toteuttamiseen ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit.

Hallitus vahvistaa ja määrittelee osuuskauppakonsernin riskienhallintaperiaatteet ja valvoo riskienhallinnan tehokkuutta. Riskienhallinta on hallituksen valvonnassa integroitu osaksi johtamisprosessia. Osuuskaupan strategiapäivityksen yhteydessä kartoitetaan vuosittain liiketoiminnan riskejä toimialoittain ja arvioidaan niitä riskin merkittävyyden sekä todennäköisyyden perusteella.

4.3. Sisäinen tarkastus

Osuuskaupan hallituksella on vastuu osuuskaupan hallinnon ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä sekä kirjanpidon ja varainhoidon luotettavuudesta sekä riskienhallinnasta.

Osuuskaupassa on sisäinen tarkastaja, joka suorittaa sisäiseen tarkastukseen liittyviä tehtäviä. Sisäinen tarkastaja toimii toimitusjohtajan alaisuudessa ja raportoi säännöllisesti toimitusjohtajalle ja hallitukselle. Hallitus hyväksyy sisäisen tarkastuksen toimintaohjeen ja toimintasuunnitelman.

4.4. Tilintarkastus

Osuuskaupan tilinpäätöstä, konsernitalinpäätöstä, kirjanpitoa ja hallintoa tarkastavat yksi tai kaksi tilintarkastajaa, joista yhden tulee olla tilintarkastuslaissa tarkoitettu KHT-tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö, jonka päävastuullinen tilintarkastaja on KHT-tilintarkastaja, ja tarvittaessa yksi tai kaksi varatilintarkastajaa. Edustajisto valitsee tilintarkastajat. Edustajiston nimeämisvaliokunta valmistelee tilintarkastajien valintaa.

Vuonna 2017 varsinaisina tilintarkastajina toimivat KHT Esa Harttunen ja KHT Mikko Sillanpää. Esa Harttunen varatilintarkastaja toimi KHT Elina Saranpää KPMG Oy Ab:sta ja Mikko Sillanpään varatilintarkastajana KHT-yhteisö KPMG Oy Ab.

Konserniin kuuluvien yhtiöiden tilintarkastajille maksettiin vuonna 2017 tilintarkastuspalkkioita 44.883 euroa. Näistä palkkioista 38.419 euroa oli emoyhtiön tilintarkastuspalkkioita.

4.5. Lähipiiriliiketoimet

Osuuskaupalla ei ole ollut osuuskaupan kannalta olennaisia hallinnointikoodin mukaisia lähipiiriliiketoimia, jotka poikkeaisivat osuuskaupan tavanomaisesta liiketoiminnasta tai jotka olisi tehty muutoin kuin tavanomaisin markkinaehdoin.

4.6. Taloudellinen raportointi

Taloudellisten tavoitteiden toteutumista seurataan sekä osuuskaupan että koko S-ryhmän kattavalla taloudellisten tunnuslukujen ja ennusteiden raportoinnilla. Sisäisen raportoinnin lisäksi osuuskauppa julkistaa säännöllisesti tiedot taloudellisesta tilanteesta ja liikevaihdon kehityksestä.

Osuuskauppa julkistaa tilinpäätöksensä maaliskuussa ja puolen vuoden toimintaa koskevan osavuosikatsauksensa elokuussa.

5. Muu tiedottaminen

Osuuskaupan viestinnästä vastaava yksikkö huolehtii siitä, että asiakasomistajien ja muiden asiakkaiden sekä sidosryhmien käytössä on riittävästi oikeaa tietoa osuuskaupasta ja sen toiminnasta.

Tietoa on saatavilla osuuskaupan internetsivuilla osoitteessa www.s-kanava.fi/web/eepee sekä pyydettyäessä myös kirjallisesti. Koko S-ryhmän tiedot ovat osoitteessa www.s-kanava.fi.

6. Palkka- ja palkkioselvitys

6.1. Palkitsemisen päätöksentekojärjestys

Edustajisto päättää vuosittain syyskokouksessa edustajiston jäsenten ja hallintoneuvoston puheenjohtajien ja jäsenten palkkioista. Päätöksenteko tapahtuu vuosittain edustajiston kevätkokouksessa valittavan edustajiston nimeämisvaliokunnan valmistelusta. Hallintoneuvoston palkkioista päätetään SOK:n hallintoneuvoston palkitsemisvaliokunnan antaman palkkiosuosituksen pohjalta sekä verraten myös maakunnan muiden vastaavien yritysten palkkioita.

Hallintoneuvosto päättää hallituksen jäsenten palkkioista ja toimitusjohtajan palkkauksen perusteet. Hallituksen jäsenten palkkiot päätetään S-ryhmässä tehdyn tehtävän vaativuusarvioinnin ja SOK:n palkitsemisvaliokunnan antaman suosituksen pohjalta. Hallintoneuvoston puheenjohtajan tehtävänä on sopia yhdessä hallintoneuvoston ja hallituksen varapuheenjohtajan kanssa toimitusjohtajan palkkaeduista hallintoneuvoston päättämien palkkausperusteiden mukaisesti. Toimitusjohtajan tulos- ja kannustepalkkioperusteet hyväksytään hallintoneuvostossa.

Toimitusjohtajaa lukuun ottamatta muun johtoryhmän palkat luontoisetuineen sekä tulos- ja kannustepalkkiojärjestelmän perusteet hyväksytään vuosittain hallituksessa.

Edustajiston, hallintoneuvoston, hallituksen ja toimitusjohtajan palkkiot maksetaan rahakorvauksina tai luontoisetuina. Osuuskaupan toimitusjohtajaa lukuun ottamatta hallituksen jäsenet eivät kuulu osuuskaupan muiden palkitsemis- tai eläkejärjestelmien piiriin.

6.2. Palkitsemisen keskeiset periaatteet

Edustajisto

Edustajiston syyskokous 30.11.2017 päätti pitää edustajiston jäsenten palkkion ennallaan 220 eurossa kultakin kokoukselta mukaan lukien edustajiston nimeämisvaliokunnan kokoukset.

Tehtävän hoitamiseen liittyvät toteutuneet matkakulut korvataan osuuskaupan matkustussäännön ja edustajiston hyväksymien periaatteiden mukaisesti.

Hallintoneuvosto

Edustajiston syyskokous 30.11.2017 päätti pitää hallintoneuvoston puheenjohtajan ja muiden jäsenten palkkion ennallaan 270 eurossa kultakin kokoukselta. Hallintoneuvoston puheenjohtajan kuukausipalkkioksi päätettiin 1900 euroa ja varapuheenjohtajan kuukausipalkkioksi 560 euroa. Hallintoneuvoston nimeämisvaliokunnan jäsenille päätettiin maksaa 270 euron palkkio kokoukselta.

Hallintoneuvoston jäsenet ovat oikeutettuja päivärahaan ja matkakustannusten korvaukseen osuuskaupan matkustussäännön ja edustajiston hyväksymien periaatteiden mukaisesti.

Hallintoneuvoston jäsenet on rinnastettu ostoetukäytännössä osuuskaupan henkilökuntaan, ja jäsenellä ja hänen kanssaan samassa taloudessa asuvalla puolisoilla ja lapsilla on oikeus hyödyntää henkilökunnan ostoetu ja S-Pankin korkoetu.

Hallitus

Hallintoneuvosto päättää hallituksen jäsenten palkkiot vuosittain. Hallituksen jäsenten kokouspalkkio v. 2017 oli 450 euroa hallituksen kokoukselta. Lisäksi hallituksen jäsenille päätettiin maksaa 840 euron suuruinen kuukausikorvaus. Hallituksen puheenjohtajana toimiva toimitusjohtaja ei saa erillistä korvausta hallitustyöskentelystä. Toimitusjohtajaa lukuun ottamatta kukaan hallituksen jäsenistä ei ole työ- eikä toimisuhteessa osuuskauppaan.

Hallituksen jäsenet ovat oikeutettuja päivärahaan ja matkakustannusten korvaukseen osuuskaupan matkustussäännön ja hallintoneuvoston hyväksymien periaatteiden mukaisesti.

Hallituksen jäsenet on rinnastettu ostoetukäytännössä osuuskaupan henkilökuntaan, ja jäsenellä ja hänen kanssaan samassa taloudessa asuvalla

puolisolla ja lapsilla on oikeus hyödyntää henkilökunnan ostoetu ja S-Pankin korkoetu.

Toimitusjohtaja

Toimitusjohtajalle maksettiin rahapalkkaa 269 480 euroa ja luontoisetuja 14 460 euroa vuonna 2017.

Toimitusjohtaja kuuluu lyhyen aikavälin kannustepalkkiojärjestelmään, jonka arviointijakso on yksi vuosi ja kannustepalkkion enimmäismäärä voi olla toimitusjohtajan osalta 2,5:n kuukauden kiinteää palkkaa vastaava summa.

Toimitusjohtaja kuuluu lisäksi pitkän aikavälin kannustepalkkiojärjestelmään, jonka arviointijakso on 3 vuotta ja sitä koskevan kannustepalkkion enimmäismäärä voi olla toimitusjohtajan 7,5:n kuukauden kiinteää palkkaa vastaava summa.

Toimitusjohtajan tulos- ja kannustepalkkioperusteet hyväksytään hallintoneuvostossa. Hallintoneuvosto seuraa tulos- ja kannustepalkkioiden toteumaa vuosittain. Perusteina voivat olla mm. tulos, prosessien tehokkuus, asiakas- ja henkilöstötyytyväisyys, jotka edistävät osuuskaupan toiminnan tarkoituksen toteutumista. Palkkiomittareita on asetettu sekä osuuskaupan että koko S-ryhmän näkökulmista.

Toimitusjohtajalla on maksuperusteinen lisäeläke, jonka mukainen eläkeikä on 60-63 vuotta. Toimitusjohtajalla ei ole allekirjoituspalkkioita tai sitouttamisbonuksia.

Toimitusjohtajan irtisanomisaika on 6 kuukautta. Toimisuhteen päättyessä osuuskaupasta johtuvasta syystä toimitusjohtaja on oikeutettu 6 kuukauden palkan määräiseen erokorvaukseen.

Johtoryhmä

Toimitusjohtajaa lukuun ottamatta muille johtoryhmän jäsenille maksettiin rahapalkkoja 741 981 euroa ja luontoisetuja 51 548 euroa vuonna 2017.

Johtoryhmän jäsenet kuuluvat lyhyen aikavälin kannustepalkkiojärjestelmään, jonka arviointijakso on yksi vuosi ja kannustepalkkion enimmäismäärä voi olla kunkin johtoryhmän jäsenen osalta 2,5:n kuukauden kiinteää palkkaa vastaava summa.

Johtoryhmän jäsenet kuuluvat lisäksi pitkän aikavälin kannustepalkkiojärjestelmään, jonka arviointijakso on 3 vuotta ja sitä koskevan kannustepalkkion enimmäismäärä voi olla kunkin johtoryhmän jäsenen osalta 7,5:n kuukauden kiinteää palkkaa vastaava summa.

Toimitusjohtajaa lukuun ottamatta johtoryhmän tulos- ja kannustepalkkioperusteet hyväksytään hallituksessa. Hallitus seuraa tulos- ja kannustepalkkioiden toteumaa vuosittain. Perusteina voivat olla mm. tulos, prosessien tehokkuus, asiakas- ja henkilöstötyytyväisyys, jotka edistävät osuuskaupan toiminnan tarkoituksen toteutumista. Palkkiomittareita on asetettu sekä osuuskaupan että koko S-ryhmän näkökulmista.

Johtoryhmän jäsenten eläkeiät ja lisäeläkesopimukset:

- Kaupallinen johtaja Jari Palo, maksuperusteinen lisäeläke, eläkeikä 60-63 vuotta
- Toimialajohtaja Juhamatti Aronen, maksuperusteinen lisäeläke, eläkeikä 63 vuotta
- Talousjohtaja Tuomo Långnabba, maksuperusteinen lisäeläke, eläkeikä työeläkelain mukaan määräytyvä
- Asiakkuuspäällikkö Tuula Rajala, maksuperusteinen lisäeläke, eläkeikä työeläkelain mukaan määräytyvä
- Henkilöstöjohtaja Tommi Suvisalmi, maksuperusteinen lisäeläke, eläkeikä työeläkelain mukaan määräytyvä
- Eepee Agri Oy:n toimitusjohtaja Matti Vainionpää, eläkeikä työeläkelain mukaan määräytyvä

Johtoryhmällä ei ole allekirjoituspalkkioita tai sitouttamisbonuksia.

Johtoryhmän jäsenten irtisanomisaika on 3 kuukautta. Työsuhteen päättyessä osuuskaupasta johtuvasta syystä johtoryhmän jäsenet ovat oikeutettuja työsuhteen mukaisiin korvauksiin.

6.3. Palkitsemisraportti 2017

Vuonna 2017 hallintoneuvostolle, hallitukselle, toimitusjohtajalle ja johtoryhmälle maksetut palkkiot ilmenevät alla olevasta taulukosta.

Hallintoneuvoston jäsenet	2017 maksetut kuukausipalkkiot yhteensä	2017 maksetut kokouspalkkiot yhteensä*	2017 kaikki palkkiot yhteensä
Elina Varamäki, puheenjohtaja	22 800 euroa	13 780 euroa	36 580 euroa
Taavi Kivipelto, varapuheenjohtaja	6 720 euroa	10 600 euroa	17 320 euroa
Jonny Ehrs +	-	540 euroa	540 euroa
Anne Haapa-aho	-	2 060 euroa	2 060 euroa
Jussi Haapoja	-	1 300 euroa	1 300 euroa
Sirkku Harju	-	1 520 euroa	1 520 euroa
Lasse Hautala	-	540 euroa	540 euroa
Aaro Honkola	-	810 euroa	810 euroa
Anssi Kivistö	-	1 520 euroa	1 520 euroa
Heikki Lehtinen	-	1 520 euroa	1 520 euroa
Mervi Mäenpää	-	1 300 euroa	1 300 euroa
Tarja Mäkinieniemi	-	1 520 euroa	1 520 euroa
Sirkka Pakkala	-	1 570 euroa	1 570 euroa
Riitta Panula	-	1 080 euroa	1 080 euroa
Sirkka Penttilä	-	1 520 euroa	1 520 euroa
Jukka Reinikka	-	1 940 euroa	1 940 euroa
Merja Sinkkonen	-	1 790 euroa	1 790 euroa
Sinikka Syrjälä	-	3 680 euroa	3 680 euroa
Markku Vanhanen	-	2 110 euroa	2 110 euroa

Hallituksen jäsenet	2017 maksetut kuukausipalkkiot yhteensä	2017 maksetut kokouspalkkiot yhteensä*	2017 kaikki palkkiot yhteensä
Kimmo Simberg puheenjohtaja, toimitusjohtaja	-	-	-
Unto Kangas, varapuheenjohtaja	10 080 euroa	8 850 euroa	18 930 euroa
Titta Luoma-Kohtala	10 080 euroa	7 480 euroa	17 560 euroa
Pirjo Pystykoski-Sopanen	10 080 euroa	5 250 euroa	15 330 euroa
Hannu Riihioja	10 080 euroa	6 740 euroa	16 820 euroa

Toimitusjohtaja	Vuonna 2017 maksetut palkat ja luontoisedut	Tulos- ja kannuste-palkkiot	2017 palkkiot yhteensä
Kimmo Simberg	283 940 euroa	85 594 euroa	369 534 euroa

Johtoryhmä	Vuonna 2017 maksetut palkat ja luontoisedut yhteensä	Tulos- ja kannuste-palkkiot yhteensä	2017 kaikki palkkiot yhteensä
Johtoryhmän jäsenet yhteensä	741 981 euroa	74 804 euroa	816 785 euroa

*) Kokouspalkkioihin sisältyvät kaikkien eri kokousten johdosta maksetut palkkiot mukaan lukien jäljempänä tässä raportissa mainitut kokoukset.

- Kuukausipalkkiota maksetaan hallintoneuvoston puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajille sekä hallituksen varapuheenjohtajalle ja jäsenille
- Kokouspalkkiota maksetaan silloin kun hallintohenkilö osallistuu kokoukseen joko kutsuttuna tai sääntöjen oikeuttamana tai velvoittamana.
- Jos samana päivänä on kaksi tai useampia kokouksia peräkkäin tai lähes peräkkäin, kokouspalkkio maksetaan vain yhdestä kokouksesta
- Toimitusjohtajalle ei makseta kokouspalkkioita eikä erillistä kuukausipalkkiota hallituksen puheenjohtajuudesta
- Palkkioina on ilmoitettu kaikkien osuuskaupan kanssa samaan konserniin kuuluvien yhtiöiden maksamat palkkiot
- Maksetut palkkiot on ilmoitettu suoriteperusteisesti.